

Ticari Elektronik İletilerde Yeni Dönem: İYS

Ticari elektronik iletiler, mevzuatımızda Elektronik Ticaretin Düzenlenmesi Hakkında Kanun (**Kanun**) kapsamında düzenlenmektedir. Buna göre hizmet sağlayıcıların mal ve hizmetlerini tanıtmak, pazarlamak, işletmesini tanıtmak ya da kutlama ve temenni gibi içeriklerle tanınırlığını artırmak amacıyla alıcılara kendisi veya aracı hizmet sağlayıcı vasıtasıyla çeşitli vasıtalarla gönderdikleri ve ticari amaçlarla gönderilen veri, ses ve görüntü içerikli iletiler “ticari elektronik ileti” olarak tanımlanabilir.

Ticari elektronik iletilere ilişkin düzenlemeler, Kanun yanında Ticari İletişim ve Ticari Elektronik İletiler Hakkında Yönetmelik’te (**Yönetmelik**) detaylandırılmıştır. Yönetmelik, 2015’ten beri yürürlükte olmakla birlikte, 04.01.2020 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanan Ticari İletişim ve Ticari Elektronik İletiler Hakkında Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik (**Değişiklik Yönetmeliği**) ile esaslı değişiklikler ve düzenlemeler gerçekleştirilmiştir. Bu değişiklik ve düzenlemelerin temel kaynağı ise mevzuatımızda önceden bulunmayan ancak yeni kurulacak olan Ticari Elektronik İleti Yönetim Sistemi; kısaca İYS’dir.

Kanun ile Ticaret Bakanlığı, ticari elektronik ileti onaylarının alıcılardan alınmasına ve alıcının reddetme hakkını kullanmasına imkân tanıyan bir elektronik sistem kurmaya veya kurdurmaya yetkili kılınmıştır. Bu doğrultuda, Ticaret Bakanlığı’nın görevlendirdiği Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (**TOBB**) tarafından İleti Yönetim Sistemi (**İYS**) kurulmuştur. Değişiklik Yönetmeliği uyarınca İYS, alıcılardan ticari elektronik ileti onayı alınmasına, alıcı tarafından reddetme hakkının kullanılmasına ve şikâyet süreçlerine ilişkin işlemleri yürütmek için kurulan merkezi ve tek bir platform olarak öngörülmüştür.

İYS’ye İlişkin Başlıca Düzenlemeler

TOBB, onay ve ret bilgilerinin İYS’ye kaydedilmesi, İYS üzerinden onay alınması, reddetme hakkının kullanılması, ticari elektronik ileti şikâyetlerinin alınması, raporlanması, şikâyet sürecinin hızlı ve etkin bir şekilde yönetilmesi ve aracı hizmet sağlayıcıların sistemi kullanması amacıyla teknik altyapıyı hazırlamakla ve Ticaret Bakanlığı’nın erişimine açmakla görevli kılınmıştır. Bu kapsamda, iletilerin yönetileceği sistem olan İYS ile ilgili başlıca düzenlemeler aşağıdaki şekildedir:

- Ticari elektronik ileti göndermek isteyen gerçek ve tüzel kişiler İYS’ye kaydolmakla yükümlüdür.
- Hizmet sağlayıcı, kullandığı diğer vasıtaların yanı sıra alıcıdan, İYS üzerinden de onay alabilecektir. İYS üzerinden alınmayan onaylar, hizmet sağlayıcı tarafından üç iş günü içinde İYS’ye kaydedilmek zorundadır. İYS’ye kaydedilmeyen onaylar geçersiz kabul edilecek ve İYS üzerinde onayı bulunmayan alıcılara ticari elektronik ileti gönderilemeyecektir.
- Alıcı, ticari elektronik ileti almayı reddetme hakkını, kendisine sunulan diğer vasıtaların yanı sıra İYS üzerinden de kullanabilecektir. Alıcının bu hakkını İYS üzerinden kullanmadığı durumda hizmet sağlayıcı, kendisine iletilen ret bildirimlerini de üç iş günü içinde İYS’ye bildirecektir.
- Hizmet sağlayıcı, önceden onayını aldığı alıcılara ticari elektronik iletileri kendisi gönderebileceği gibi aracı hizmet sağlayıcılar vasıtasıyla da gönderebilir. Bu kapsamda

aracı hizmet sağlayıcı, ileti gönderimine başlamadan önce İYS üzerinden alıcıların onayının olup olmadığını kontrol edecek ve İYS üzerinde onayı bulunmayan alıcılara ileti gönderimini başlatamayacaktır.

- Alıcıların şikâyet başvuruları, öncelikle İYS üzerinden ön incelemeye tabi tutulacaktır. Hizmet sağlayıcının talimatı doğrultusunda ileti gönderimini başlatan aracı hizmet sağlayıcı, şikâyet başvurularına konu iletilere ilişkin bilgi ve belge taleplerini İYS üzerinden on beş gün içinde yanıtlayacaktır.
- Önceden, onayın alındığına ilişkin ispat yükümlülüğü hizmet sağlayıcıya aitken, Değişiklik Yönetmeliği ile onayın alındığına ilişkin ispat yükümlülüğü sadece İYS üzerinden alınmayan onaylarda hizmet sağlayıcıya ait olacaktır.

Uyum Süreci

- Mevzuat kapsamında alınan onaylar, 1.6.2020 tarihine kadar hizmet sağlayıcılar tarafından İYS'ye aktarılacaktır.
- Alıcılar, İYS'ye kaydedilen onayları 1.9.2020 tarihine kadar kontrol edecektir. Bu sürenin bitiminden sonra gönderilen ticari elektronik iletiler **onaylı** kabul edilecektir.

İYS'ye, proje takvimine ve uyum sürecine ilişkin detaylı bilgiye İYS'nin resmi web sitesi üzerinden de ulaşılabilir: iys.org.tr/

Diğer Değişiklikler

Değişiklik Yönetmeliği, İYS yanında başka değişiklikler de öngörmektedir. Buna göre, onay kayıtları ve diğer kayıtların hizmet sağlayıcı ve/veya aracı hizmet sağlayıcı tarafından saklanma süresi Yönetmelik'in önceki halinde bir yıl iken, bu süre Değişiklik Yönetmeliği ile birlikte **üç yıl** olarak değiştirilmiştir.

Sonuç olarak, Değişiklik Yönetmeliği ile birlikte alıcılara ticari elektronik ileti gönderen ya da göndermek isteyen hizmet sağlayıcılar için yukarıdaki başta olmak üzere birtakım idari yükümlülükler düzenlenmiştir. Özetlemek gerekirse, hizmet sağlayıcılar ilgili tarihlerden itibaren onayları kayıt altına alınmaksızın ticari elektronik ileti gönderemeyecek, elektronik ticari iletiler için gerekli onaylar artık tek bir sistemden yönetilecek ve alıcıların elektronik ticari iletiler konulu şikâyet süreçleri kolaylaştırılmış olacaktır. Bu düzenlemelerin bazıları eski düzenlemelerde de yer almakta iken Değişiklik Yönetmeliği ile birlikte alıcıların daha korunaklı hale getirildiği ve ticari elektronik ileti göndermek isteyen hizmet ve aracı hizmet sağlayıcıların yükümlülüklerinin arttığı yahut daha sıkı şartlara tabi tutulduğu söylenebilir.

Dolayısıyla, elektronik ticari ileti gönderimi yapılmadan önce alıcı onayları kontrol edilmeli ve İYS'ye ve mevzuata uyum gerçekleştirilmelidir. Aksi durumda şikâyet sürecinin de kolaylaştırılmış olmasının etkisiyle idari para cezaları ile karşılaşılabılır.

İYS süreçlerine ilişkin detaylı bilgi ve destek için her zaman bize ulaşabilirsiniz.

Bu metin, yalnızca bilgi vermek amacıyla hazırlanmış olup; "hukuki görüş" olarak nitelendirilemez. Dolayısıyla, bu metinde verilen bilgiler her durum için farklılık gösterebilir ve Gökçe Avukatlık Ortaklığı bu konuda herhangi bir sorumluluk kabul etmez.